

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMERIKA ATMETE TAIKOS PASIULYMA

Nauji talkininku laimejimai

Serbai pradeda ofensivą

Amerika ir Anglija nepriima Austrijos pakvietimo

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917
SUV. VALSTIJOS ATMETE TAIKOS PASIULYMA.

Jos laikysis savo sąlygų ir nesvarstys pasiulymo keisti jas.

WASHINGTON, rugs. 16. — Sekretorius Lansing paskelbė šianakt sekamą:

“Aš esu įgaliotas prezidento pranešti, kad sekamas bus šios valdžios atsakymas į Austro-Vengrijos notą, pasiulantią neoficialę konferenciją kariaujančių šalių:

“Suvienytų Valstijų valdžia jaučia, kad yra tik vienas atsakymas, kurį ji gali padaryti į imperialinės Austrijos valdžios pasiulymą. Ji pakartotinai ir pilnu atvirumu pasakė sąlygas, kuriomis Suvienytos Valstijos svarstys taiką ir nepriims jokio pasiulymo apie konferenciją dalykuose, apie kuriuos ji paskelbė taip aiškiai savo poziciją ir tikslą.”

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

Austrijos pasiulymas atmetas į pusės valandos po jo gavimo.

WASHINGTON, rugs. 16. — Prezidentas Wilsonas šianakt griežtai atmetė Austro-Vengrijos valdžios pasiulymą taikos tarpybų.

Jo atsakymas turbut neturi precedento istorijoje. Jis buvo paskelbtas viešai už pusės valandos po to, kai Švedijos ambasadorius įteikė valstybės departamentui oficialią tekstą notos.

Prezidento atsakymas išleistas yra formoje pranešimo nuo valstybės sekretoriaus Lansing.

Sprendžiama, kad prezidentas vėl kalbėjo už visą talkininkų pasaulį ir tuo užrašė “finis” (galą Austrijos notai). Jo atsakymas, parašytas aiškiausiojo kalboj, susidėjo lygiai iš 68 žodžių, palyginus su keliais tukstančiais žodžių, kurie sudarė ilgą ir neaiškų Austrijos pranešimą.

Rytoj pranešimas, pridėjus diplomatinį papildymus, bet užveriantis lygiai tas pačias sąlygas, ką yra išreikštos šianakt, bus įteiktas Švedijos ambasadoriui persiuntimui Austrijai.

Buvo 6:20 val. kada Švedijos ambasadorius W. A. F. Eken-gren atvyko į valstybės departamentą su nota. Dvi minutės vėliau jis išėjo iš valstybės sekre-

toriaus ofiso, o už 33 minučių Lansing suteikė audenciją laikraščių korespondentams ir viešai paskelbė prezidento atsakymą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917
ANGLIJOS MINISTERIS ATMETE TAIKOS PASIULYMA.

Sako, austrų noru yra padalinti talkininkus.

LONDONAS, rugs. 16. — Anglijos užrubežinių reikalų ministras A. J. Balfour kalbėdamas vešnių Kanados žurnalistų vakarienei pasakė, kad jis skaitė laikraščiuose apie vieno svarbiausių Anglijos priešų pasiulymą.

Balfour pasakė: “Ateinantis po Vokietijos vicekanclerio Frederick Payer kalbos, šis Austrijos valdžios pasiulymas nėra bandymu įgyti taiką. Tai yra bandymas padalinti talkininkus.

“Aš negaliu teisingai matyti dabar padarytose mums pasiulymuose, ant kiek aš galėjau juos apsvastyti, mažiausios vilties, kad tikslas, kurio mes norime — tikslas taikos, kuri būtų daugiau negu pertrauka mušių — galima ji būtų tikrai atsiekti. Aš visai negaliu matyti, kad konferencija, tokia, kokią siūlo Austrija, galėtų pagedautinai užsibaigti.”

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

FRANCUZAI PAĖMĖ VAILLY.

Francuzai ir anglai eina priekyn.

LONDONAS, rugs. 16. — Field maršalas Haig šianakt praneša, kad anglai šandie paėjo priekyn Flandrijos fronte arti Ploegsteert ir į rytus nuo Ypres.

Pietinėje dalyje anglų fronto patalios atvedė daugybę vokiečių belaisvių.

Paryžiaus karės ofisas šandie paskelbė, kad francuzai paėmė Vailly miestą ant šiaurinio Aisne kranto, į rytus nuo Soissons.

Francuzai tebetėsė savo progresą kaip Oise ir Aisne ir paėmė Mont des Singes ir 300 belaisvių.

AUKAUKITE LIETUVOS LAISVĖS FONDAN.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917
Vokiečiai šauda amerikiečius didžiomsiomis kanuolėmis.

Su amerikoniška arimja, rugs. 16. — Vokiečiai šandie nerviskai apšaudė mūsų užpakalines žemes už St. Die geležinkelio. Po ilgo laiko jie pirmą sykį var-toja didžiojo kalibro kanuoles Vogezuose.

Nušautas arti St. Die dviejų sėdynių vokiečių žvalgų aeroplanas turėjo paliepus nufotografuoti mūsų užpakalinius plotus.

(Vogezų frontas yra Alsace, apie 65 myl. nuo Latarangijos fronto.)

Amerikiečiai paėmė mišką.

Šandie čia patirta, kad Metz yra bombarduojamas.

(Metz yra už apie 10 mylių nuo žinomo artimiausio amerikiečių paėjimo.)

Due Pretre miškas (Kunigo miškas), kuris buvo vieta tokio smarkaus mušio tarp francuzų ir vokiečių 1915 m., yra dabar tvirtai mūsų rankose.

Mes artinamės prie 237 kalvos, kuri siekia Moselle net iki Pagny.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

TALKININKAI PAĖJO PRIEKYN BALKANUOSE.

LONDONAS, rugs. 16. — Užrubežinių reikalų ministras Balfour šianakt priimdamas graikų delegaciją paskelbė apie paėmimą nedidelio pirmos ir antros linijos bulgarų pozicijų 10 mylių seklijoj Doiran-Vardar fronte.

Jis apibūdino tą laimėjimą, kuriame taipgi paimta 800 belaisvių ir 10 kanuolių, kaip įžangą prie svarbaus ofensivo, kuris “duos didesnę triumfą, kuriame anglų ir graikų kareiviai aplaikys lygią ir garbingą dalį.”

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

SERBAI PAĖMĖ TRIS TVIRTUMAS.

Serbų reorganizuota armija pradėjo užpuolimą Solonikų fronte.

WASHINGTON, rugs. 16. — Šandie gautas oficialis iš Solonikų pranešimas paskelbia reorganizuotos serbų armijos pradėję išvien su francuzų spēkos ofensivo prieš bulgarus Solonikų fronte ir paėmimą trijų stipriai fortifikuotų bulgarų pozicijų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLIAKASIAI STREIKUOJA. Liopia 20,000 angliakasių grįžta į darbą.

WASHINGTON, rugs. 16. — Kuro administratorius Garfield šandie pasakė United Mine Workers 9 distrikto prezidentui Matthews, kad 20,000 streikierių antracito anglų laukuose turi sugrįžti į darbą. Kiti unijos viršininkai gavo tą patį pranešimą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917
Dienos Nuostoliai S. V. Armijos, Francijoj

WASHINGTON, rugs. 16. — Amerikos užjūrio spēkų nuostolių sąrašas šandie paduoda 165 vardus. Nuostoliai tokie: Užmušta karės lauke 14; prapuolė karės lauke 79; sunkiai sužeista 49; mirė nuo žaizdų 5; sužeisti žinia kaip sunkiai 11; mirė nuo šiaip atsitikimų 1; lengvai sužeisti 3; belaisvė 3.

Šandie sąraše paduodama sekamos lietuviškai skambančios pavardės: James Babicky, 7752 Maryland Ave., Chicago, sunkiai sužeistas.

Antonio Vargas, Sacramento, Cal., sunkiai sužeistas.

Frank P. Yuodvirsses (Juodvirsis), Brooklyn, N. Y., prapuolė karės lauke.

Stiney C. Martinavage (Martinavičius), Shenandoah, Pa., prapuolė karės lauke.

Anthony Palesky, Scranton, Pa., prapuolė karės lauke.

Joseph Bukowski, 8841 Burley Ave., Chicago, sunkiai sužeistas.

Antanas Waicekasky, Brooklyn, N. Y., mirė nuo žaizdų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

Saukia kariuomenė.

181,838 ŽMONĖS ŠAUKIAM KARIUOMENĖN.

Jie turės išvažiuoti į stovyklas prieš spalio 16 d.

WASHINGTON, rugs. 16. — Provost marshall gen. Crowder šandie išleido drafto pašaukimą del 181,838 tinkamų kareiviavimui žmonių, kurie turės išvažiuoti į stovyklas prieš spalio 16 d.

Visos valstijos turės išpildyti kvotą. Iš pašauktųjų, 142,000 yra baltieji registrantai, kurie turės išvažiuoti tarpe spalio 7 ir 11. Likusieji yra negrai, kurie išvažiuos dviem grupėm — 29,016 išvažiuoja tarp rugs. 25 ir 27, o 10,752 — spalio 16 d.

Provost marshall gen. ofisas pasakė, kad keliuose distriktuose galbut reikės pereiti ketvergą užsiregistruosiu žmonių, bet didžiojo vietų dar yra pakankamai 1 klesoj registrantų nuo perreites birž. 5 ir rugp. 4, kad išpildžius reikalavimą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLAI BOMBARDUOJA VOKIETIJOS MIESTUS.

Daug vokiečių aeroplanų nušauti.

LONDONAS, rugs. 16. — Vokiečių geležinkelio tinklas Metz-Salon, 4 vokiečių aerodromai ir vokiečių miestai Mainz ir Karlsruhe tapo paskeningai bombarduoti iš aeroplanų laike pa-

staryjų 24 valandų. Pereitą naktį numesta 350 bombų, sveriančių 16½ tonų.

Visi anglų aeroplanai sugrižo sveikais. Tris vokiečių aerodromai liko sunaikinti ir 3 vokiečių aeroplanai sutrupinti. Karlsruhe padaryta 17 pataikymų.

Field maršalas Haig praneša, kad vakar anglai nušovė 38 aeroplanus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

BRIDGEPORTO MAŠINISTŲ STREIKAS UŽSIBAIGĖ.

BRIDGEPORT, Conn., rugs. 16. — Mašinistų ir “tool makers” streikas didelio Bridgeporto amunicijos dirbtuvėse užsibaigė šandie.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMERIKA SVEICARIJAI

Siulanti Duot 150 Milijonų Dolerių Paskolos.

GENEVA, Šveicarija, rugs. 13. — Laikraštis Lausanne Revue skelbia, kad Amerika pasiūlusi Šveicarijai duoti paskolos 150 milijonų dolerių Šveicarijos geležinkeliams elektros jėgą įvesti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

Naujienu Skaitytojams Pranešimas.

Del nereguliario dienraščio gavimo.

Daug naujienų iš kituose miestuose gyvenančių savo skaitytojų laišku su paruožimais, kad jie nereguliariai gauna Naujienas. Delto jie visados kaltina dienraščio administraciją ir ekspediciją.

Jaučiamės priversti esą viešai skaitytojams paaiškinti, kad Naujienos jiems siunčiamos kasdien reguliariai, tai yra jos kasdien reguliariai atiduodamos vietos pačui, idant skaitytojams pristatytų. Taigi del nereguliaraus ne Naujienų administracija kalta, bet dalykas priklauso nuo pačto ir dabartinių komunikacijos sąlygų.

Čia pažymėsime, kad ne vienos tik Naujienos, turbut, skaitytojus nereguliariai pasiekia. Su kitais laikraščiais esti taip pat. Pavyzdžiui, Naujienų Redakcijon ateina iš kitų miestų laikraščiai taip jau labai nereguliariai.

Šitai paaiškina, prašome savo gerbiamų skaitytojų neišmėti mums ir nekaltinti, bet turėti kantrybės ir laikytis prie to aplinkybių, kurios dabar viešpatuoja.

NAUJIENOS.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMERIKA SVEICARIJAI

Siulanti Duot 150 Milijonų Dolerių Paskolos.

GENEVA, Šveicarija, rugs. 13. — Laikraštis Lausanne Revue skelbia, kad Amerika pasiūlusi Šveicarijai duoti paskolos 150 milijonų dolerių Šveicarijos geležinkeliams elektros jėgą įvesti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMERIKA SVEICARIJAI

Siulanti Duot 150 Milijonų Dolerių Paskolos.

GENEVA, Šveicarija, rugs. 13. — Laikraštis Lausanne Revue skelbia, kad Amerika pasiūlusi Šveicarijai duoti paskolos 150 milijonų dolerių Šveicarijos geležinkeliams elektros jėgą įvesti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMERIKA SVEICARIJAI

Siulanti Duot 150 Milijonų Dolerių Paskolos.

GENEVA, Šveicarija, rugs. 13. — Laikraštis Lausanne Revue skelbia, kad Amerika pasiūlusi Šveicarijai duoti paskolos 150 milijonų dolerių Šveicarijos geležinkeliams elektros jėgą įvesti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMERIKA SVEICARIJAI

Siulanti Duot 150 Milijonų Dolerių Paskolos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

Bolševikai nori vienytis su Vokietija

Siberija paskelbė karę Vokietijai

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI GALBUT VIENYŠIS SU VOKIETIJAI.

Leninas prisipažįsta, kad vieni bolševikai negali atsilaikyti.

AMSTERDAM, rugs. 16. — Užsiminimas, kad Rusijos bolševikų valdžia galbut bandys jungties su kitomis valstybėmis, yra užveriamas bolševikų premiero Nikolai Lenino notoje, adresuotoje liaudies komisarams ir sovietams. Ta nota buvo išspausdinta Petrogrado Pravda ir perspausdinta Berlino Lokal Anzeiger. Nota sako:

“Padėjimas čekų-slovakų fronte kasdien virsta vis pavojingesniu. Mes kasdien vis labiau persitikriname, kad mes vieni esame bejėgiai. Del sovietų valdžios yra tik vienas išėjimas — padaryti defensyvi (apsigynimo) ir ofensyvi susivienijimą su kita valstybe.

“Kad išgelbėjus darbininkų ir valstiečių valdžią mes neturime net atsizadėti nuo vienijimosi su imperialistais.”

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

KAIZERIS GRĄŠIN AFINAMS ISIVERŽIMU.

Vokietija pranešė Finlandijai, kad ji užims Koreliją, jei talkininkai neapleis Murmansko.

WASHINGTON, rugs. 16. — Pasak žinios iš Helsingfors, Vokietija pranešė Finlandijai, kad vokiečiai nesiverž į Koreliją, jei talkininkų kareiviai iki paskirtam laikui evakuos Murmansko pakraštį.

Vokiečių valdžia sako, kad to tikslu yra “išlaikyti Finlandiją ir Švediją nuo karės pavojaus.”

Išrodo, kad galbut vokiečiai pasiuntė beveik tikrą ultimatumą Finlandijai, grąšinantį įsiveržti į tos šalies dalį, jei talkininkai nebus išstumi iš Murmansko pakraščio.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

Valstijos teismas neleido apeliuoti į aukščiausį teismą.

SAN FRANCISCO, rugs. 16. — Nuteistam pakorimui T. J. Mooney šandie Californijos aukščiausias teismas neleido įieškoti pataisymo klaidos. Suv. Valstijų aukščiausias teismas, Sakoma, kad tai paskutinė nuteisto pastanga valstijos teismuose.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

Berlino socialistai reikalauja karės užbaigimo.

AMSTERDAM, rugs. 16. — Berlino miesto tarybos socialistai nariai pakėlė maisto klausimą viešuosėse debatuosė tarybos susirinkime ketverge, pasak žinios į Telegraph. Vienas kalbėtojas po smerkiančių patėmimų sušuko: “Laikas kad karė užsibaigtų”. Jo žodžiai buvo patikti garsiu plojimu nuo galerijos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMSTERDAM, rugs. 16. — Oficialis čekų laikraštis Smarkeje Listy sako, kad buvusi Rusijos carienė ir 4 jos dukterys liko nužudytos Ekaterinburge prieš Sovietų norą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMSTERDAM, rugs. 16. — Oficialis čekų laikraštis Smarkeje Listy sako, kad buvusi Rusijos carienė ir 4 jos dukterys liko nužudytos Ekaterinburge prieš Sovietų norą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMSTERDAM, rugs. 16. — Oficialis čekų laikraštis Smarkeje Listy sako, kad buvusi Rusijos carienė ir 4 jos dukterys liko nužudytos Ekaterinburge prieš Sovietų norą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMSTERDAM, rugs. 16. — Oficialis čekų laikraštis Smarkeje Listy sako, kad buvusi Rusijos carienė ir 4 jos dukterys liko nužudytos Ekaterinburge prieš Sovietų norą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMSTERDAM, rugs. 16. — Oficialis čekų laikraštis Smarkeje Listy sako, kad buvusi Rusijos carienė ir 4 jos dukterys liko nužudytos Ekaterinburge prieš Sovietų norą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMSTERDAM, rugs. 16. — Oficialis čekų laikraštis Smarkeje Listy sako, kad buvusi Rusijos carienė ir 4 jos dukterys liko nužudytos Ekaterinburge prieš Sovietų norą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMSTERDAM, rugs. 16. — Oficialis čekų laikraštis Smarkeje Listy sako, kad buvusi Rusijos carienė ir 4 jos dukterys liko nužudytos Ekaterinburge prieš Sovietų norą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

Bolševikai nori vienytis su Vokietija

Siberija paskelbė karę Vokietijai

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI GALBUT VIENYŠIS SU VOKIETIJAI.

Leninas prisipažįsta, kad vieni bolševikai negali atsilaikyti.

AMSTERDAM, rugs. 16. — Užsiminimas, kad Rusijos bolševikų valdžia galbut bandys jungties su kitomis valstybėmis, yra užveriamas bolševikų premiero Nikolai Lenino notoje, adresuotoje liaudies komisarams ir sovietams. Ta nota buvo išspausdinta Petrogrado Pravda ir perspausdinta Berlino Lokal Anzeiger. Nota sako:

“Padėjimas čekų-slovakų fronte kasdien virsta vis pavojingesniu. Mes kasdien vis labiau persitikriname, kad mes vieni esame bejėgiai. Del sovietų valdžios yra tik vienas išėjimas — padaryti defensyvi (apsigynimo) ir ofensyvi susivienijimą su kita valstybe.

“Kad išgelbėjus darbininkų ir valstiečių valdžią mes neturime net atsizadėti nuo vienijimosi su imperialistais.”

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

KAIZERIS GRĄŠIN AFINAMS ISIVERŽIMU.

Vokietija pranešė Finlandijai, kad ji užims Koreliją, jei talkininkai neapleis Murmansko.

WASHINGTON, rugs. 16. — Pasak žinios iš Helsingfors, Vokietija pranešė Finlandijai, kad vokiečiai nesiverž į Koreliją, jei talkininkų kareiviai iki paskirtam laikui evakuos Murmansko pakraštį.

Vokiečių valdžia sako, kad to tikslu yra “išlaikyti Finlandiją ir Švediją nuo karės pavojaus.”

Išrodo, kad galbut vokiečiai pasiuntė beveik tikrą ultimatumą Finlandijai, grąšinantį įsiveržti į tos šalies dalį, jei talkininkai nebus išstumi iš Murmansko pakraščio.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 17, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

Valstijos teismas neleido apeliuoti į aukščiausį teismą.

SAN FRANCISCO, rugs. 16. — Nuteistam pakorimui T. J. Mooney šandie Californijos aukščiausias teismas neleido įieškoti pataisymo kl

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1840 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1566

Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėliusius. Leidžia Naujienu Bendrovė,
1840 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1566.

Užsakovojų kainos:

Chicagoje — pakuot:	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiams	1.45
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje — per nešiojtojus:	
Metams	\$2.00
Pusei metų	1.25
Trims mėnesiams	.65
Dviem mėnesiams	.50
Vienam mėnesiui	.25
Kanadoje, metams	7.00
Visur kitur užsiėmusiose	8.00

Pinigus reikia siųsti Pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Rašytojų ir korespondentų prašome
siųsti rašinius iš anksto, kad būtų
laiku išspausdinti. Rašyti reikia
lietuvių kalba, rašyti aiškiai ir
konkrečiai. Rašyti reikia su
vaidinimu, kad būtų aišku, kas
yra rašytojas. Rašyti reikia su
vaidinimu, kad būtų aišku, kas
yra rašytojas. Rašyti reikia su
vaidinimu, kad būtų aišku, kas
yra rašytojas.

Asmeniška Redakcijai gauti gali
ma tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Sept. 17, 1918
as required by the act of Oct. 6, 1917

Del taikos pasiūlymų

Kokį atsakymą duos tal-
kininkų valdžios į Austrijos-
Vengrijos pakvietimą suva-
žuoti kurio nors neutralę
šalį diskusijoms, tikslu pa-
baigti karą?

Jeigu sprendus iš vadova-
jamųjų tų šalių laikraščių
pusėjimui, jeigu jie kiek at-
vaizdina oficialių sferų mi-
nčių, reikėtų laukti, kad pa-
kvietimas vargiai būtų be-
gus prielankiai priimtas. Dagi
Vokietijos spauda — jeigu
žinių agentūros teisingai pa-
duoda — mažai vilties tetu-
rinti, kad talkininkų vald-
žios sutiktų dabar siųsti
savo atstovus taikos diskusij-
šioms vesti su centralinėmis
šalimis.

Kada karės laike ginklo
persvara dabar talkininkų
pusėjimui; kada, del Suvenytųjų
Valstijų prisidėjimo jų kari-
nės spēkos ne tikai sustip-
rinamos, bet ir vis labiau stip-
rinamos, o Vokietijos atsis-
pyrimo spēkos vis labiau silp-
pnėja, suprantamas dalykas,
kad talkininkai savo reika-
lavimuose centralinėms val-
stybėms dabar bus mažiau
nuolaidūs.

Prezidentas Wilsonas, lai-
komas kaip talkininkų vald-
žių minties reiškęjas, savo
kalbėje Baltimorėje, balandžio
6, užkreškė:

„...Del manęs, tai aš esu
prisirengęs, vis dar prisiren-
ges, prisirengęs net dabar
svarstyti padarį ir teisingą
taiką — kiekvieną valandą,
kada ji bus nuosirdžiai pa-
siūlyta, — taiką, kuri lygtas
sąlygas suteiktų stipriajam
ir silpnajam.“

Bet tenpat jis užkreškė ir
tai, kad

„Tas mūsų pusės todėl tegai-
li but tikrai vienas atsaky-
mas: spēka, spēka iki galo,
spėka be saiko ir ribos, tei-
singa ir triumfinga spēka,
kuri teisę padarys pasaulio
įstatymu ir nušluos į sąslau-
vyną kiekvieną saumylingą
viespatavimą.“

Toks užkreškimas padary-
ta daugiau kaip penki mė-
nesiai atgal. Šiandien spēkų
santykiai daug atsimaigę.

Iš centralinių valstybių to-
del laukiama ne vien pakvie-
timo taikai diskusuoti, bet
ir išdėjimo sąlygų, kuriomis
jos nori taiką daryti.

Tuo tarpu, kad Austrija-
Vengrija rengė savo atsilie-
pimą į kariaujančias šalis
taikos reikalui, Vokietija,
pasirodo, kreipėsi į Belgiją,
kviesdama ją daryti atskirą
taiką. Belgijai, sako, pasiū-
lyta, kad jeigu iki karės pa-
baigos ji sutiksianti pasilik-
ti neutrals šalim, tai Vokie-
tija ištrauksianti savo kariu-
omenę iš Belgijos ribų. Be to,
Vokietija norinti, kad taikos
derybose Belgija paremtų
Vokietijos reikalavimą, idant
jai būtų sugrąžintos jos koloni-
jos svetur.

Visa tai pareiškia, kad
Vokietija nebesitiki nieko
sau laimėti, kaip tik dides-
nių pragaiščių, karę toliau
betėsiant, ir susirūpinus at-
siekti taikos įmanomai ge-
resnėmis sąlygomis.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Sept. 17, 1918
as required by the act of Oct. 6, 1917

Slaptieji doku- mentai.

Apie kaizerio valdžios san-
tykius su Rusijos bolševikų
valdžia.

Visuomenės Informavimo Ko-
mitetas, oficialė Suv. Valstijų
įstaiga, paskelbia sekamą eilę
dokumentų susirašinėjimų Vo-
kietijos imperinės valdžios su
Rusijos bolševikų valdžia ir su-
sirašinėjimų bolševikų tarpusa-
vyj, o taip pat Edgaro Sissono.
Visuomenės Informavimo Ko-
miteto atstovo Rusijoje žiną
1917-8 m. pranešimą apie tuos
dokumentus įteiktą to komite-
to direktoriui George Creel'ui.

Pirmas dokumentas yra foto-
grafija pranešimo, įteikto bol-
ševikų vadovams dviejų jų asis-
tentų. Tas pranešimas patvir-
tintas Lenino, kurs padėjo jam
jo savo iniciatus, pasiūniant jį
„slaptųjų skyrių“, kur laikomi
dokumentai. To dokumento
ikrumą paliudija dokumentas
No. 2, kurs yra originalas pra-
nešimo siųsto Vokiečių genera-
lio štabo bolševikų vadovams.

Dokumentas No. 3 yra origi-
nals protokolas, po kurio pa-
rašą keli bolševikų vadovai;
jis datuotas lapkr. 2, 1917; pa-
rodo, kad „sulig instrukcijomis
Vokiečių generalio štabo Petro-
grade“ ir „Zmonių Komisarių
Tarybos pritarimu“, du vokie-
čių inkriminuojami dokumen-
tai buvo taip pat „paimiti iš slap-
sios Petrogrado apskrėsio sargy-
bos“ ir atiduoti Vokiečių ge-
neralio štabo slaptajam departa-
mentui Petrograde.

Tuodu cirkuliaru, matyt, ga-
vo kuris nors Rusijos agentas Vo-
kietijai ir persiuntė Rusijon.
Vokiečių generalis štabas, tur-
but, norėjo juos įgyti atgal ir
sunaikinti vokiečių generalio
štabo įsakymu ir Leniniui ir
Trockiui „pritarant“, dokumen-
tai buvo sugrąžinti vokie-
čiams, kad juos sunaikinti.
Mat, tie dokumentai aiškiai pa-
rodo, kad birželio 9, 1914, vo-
kiečių valdžia jau rengėsi ka-
rėn — keletą savaičių dar prieš
nužudymą Austrijos ere-herco-
go, kas buvo pavartota kaip
pretekstas karui.

Dokumentas No. 1.

Didelė slapta.
Zmonių Komisaras Užsienio
Dalykams.

Petrogradas, lapkr. 16, 1917.
Zmonių Komisarių Tarybos
Pirmininkui: — Pildydami re-
zoliuciją, kurią priėmė Zmonių

Komisarių konferencija, drau-
gams Leniniui, Trockiui, Pod-
voiskiui, Dybenkai ir Volodars-
tus su industrinio mobilizavimo
kūrai dalyvaujant, mes štai ką
padarėme:

1 — Iš Justicijos ministerijos
archivų nuo Dossier dalykė „Is-
davystės“ draugų Lenino, Zino-
vjevo, Koslovskio, Kollontai ir
kitų tapo pašalintas Vokiečių
Imperijos Banko orderis No.
7433, datuotas kovo 2, 1917, a-
pie davimą draugams Leniniui,
Zinovjevui, Kamenevui, Troc-
kiui, Sumensonui, Koslovskui
ir kitiems pinigų taikos propa-
gandai vesti Rusijon.

2 — Buvo padaryta revizija
visų Stockholm Nia Banko
knygų, kur yra vedamos drau-
gų Lenino, Trockio, Zinovjevo
ir kitų sąskaitos, atidarytos Vo-
kiečių Imperijos Banko orderiu
No. 2754. Tos knygos tapo į-
teiktos draugui Milleriui, atsius-
tam iš Berlino.

Autorizuota Komisaro užsie-
nio dalykams.

F. Zalkind
E. Polivanov.

Dokumentas No. 2.

No. 6451. Slapta. 2811
(G. G. S., Nachrichten Bureau,
Section R.) 117
Varisio 1211

Slapto departamento valdyba
turi garbės pranešti jums, kas
pas suareštuotą kapit. Konšną
atrasta du dokumentai su Petro-
grado slaptosios policijos (o-
chranos) pastabomis ir ant-
spaudais. Dokumentai pasirodo
esą originaliai Imperijos Banko
orderiai No. 7433, kovo 2, 1917,
apie atidarymą kasos ponams
Leniniui, Sumensonui, Koslov-
skui, Trockiui ir kitiems akty-
viai dirbančioms taikos propa-
gandai, Imperijos Banko orde-
riui No. 2754.

Tatai parodo, kad prideramu
laiku nebuvo padaryta veikia-
ma žingsnių kalbamiems doku-
mentams sunaikinti. — Už de-
partamento viršininką, R. Bau-
er, Adj. Bokholm.

Dokumentas No. 3.

(V. K. D. No. 323 — 2 d. 117)
Protokolas.

Sis protokolas, mūsų surašy-
tas lapkr. 2, 1917, duplikate.
Zmonių Komisarių Tarybai pri-
tariant paimtas iš Petrograde
dokumentams sunaikinti. — Už de-
partamento viršininką, R. Bau-
er, Adj. Bokholm.

1 — Vokiečių generalio štabo
cirkuliaras No. 421, datuotas
birž. 9, 1914, apie umų mobili-
zavimą visų Vokietijos industrinio
šakų, ir

2 — Didžiųjų vandenų laivyno
generalio štabo cirkuliaras No.
93, datuotas lapkr. 28, 1914, a-
pie siuntimą specialių agentų į
priešų šalis karės sandėliams ir
medžiagoms naikinti.

Augščiauo pažymėti cirkulia-
rai buvo paduoti Vokietijos
štabo slaptajam departamentui
Petrograde ir gautos tam kvi-
los.

Zmonių Komisarių Tarybos
autorizuota. — Z. Zalkind, E.
Polivanov, (neįskaitoma, bet
turbut Mechanošin), A. Joffe.

Minėti šiam protokole cir-
kuliarai No. 421 ir No. 93, o
taip pat šio protokolo kopija,
gauta lapkr. 3, 1917, Vokiečių
generalio štabo slaptos sargy-
bos departamento Petrograde.
— Heinrich, Adjutantas.
Pastaba. — Cirkuliarai rašy-
ti vokiškai yra šitokie:
(1 — Gr. General Stab, Central
Abteilung, Section M. No. —,
Berlin.)
Cirkuliaras birželio 9, 1914.
Becirkų komendantams:
Bėgiu dvidešimt keturių va-
landų nuo gavimo šio cirkulia-

ro jūs turite pranešti telegrafu
visoms industrijos įstaigoms,
kad tuojau atplėstų dokumen-
tus su industrinio mobilizavimo
plena is registracijos formo-
mis, apie kuriuos minima grafo
von Waldersee ir Caprivi komi-
sijos cirkuliare birželio 27, 1887.
No. 421. Mobilizacijos Sekci-
ja.

(2 — Didžiųjų vandenų genera-
lio štabo. No. 93).
Cirkuliaras lapkr. 28, 1914.

An Marineagenturen und Flo-
tenverceinen: — Jums įsakoma
mobilizuoti visus naikinimo a-
gentus ir žvalgytus tuose Kanados
ir Amerikos komerciniuose ir
kariuomenių portuose, kame
kraujamos amunicijos ir laivus
cinančius į Rusiją, Franciją ir
Angliją; kame yra tų amuni-
cijų sandėliai ir kame kariuome-
nės skiriami stovėti. Reikia sam-
dyti per trečiuosius žmones, ku-
rie neturi nė jokių ryšių su ofi-
cialiais Vokietijos atstovais, a-
gentus, kurie surengtų eksplo-
zijas ant laivų cinančių į priešų
šalis, darytų trukdymus, pink-
les ir kėblumus laike krovimo,
išsiuntimo ir iškrovimo laivų.
Tame tikslui mes ypatingai re-
komenduojame jūsų domai kro-
vėjų govėdas, tarp kurių yra
daug anarchistų ir pabėgusių
kriminalistų, ir kad jūs susiži-
notumėte su Vokietijos ir neu-
tralių šalių laivynų įstaigomis
laikupo priemonė sekti priešų
šalių agentus, kurie priima ir
siunčia amuniciją. Pinigai rei-
kalingi linkamiems tam darbiui
žmonėms nusamdyti ar papirkti
bus jums paskirti ir išduodami
sulig jūsų reikalavimu.

Didžiųjų vandenų laivyno ge-
neralio štabo Nachrichten (pra-
nešimų) biuras. — Koenig.

Dokumentas No. 4.

(G. G. S., Nachrichtenbureau,
Section R. No. 35).
Sausio 17, 1918.

Užsienio Dalykų Komisariui:
Sekcija gavo tikrų žinių, kad
dabar valdančias Rusiją socia-
listų partijos vadovai, pp. Fier-
stenbergui ir Radekui tarpinink-
kaujant, koresponduoja su pp.
Scheidemannu ir Parvusiu dėl
išnaikinimo pėdsakų apie savo
partijos veikimo ryšius su im-
perine Vokiečių valdžia.

Mes taip pat žinome, kad šita
reikalavimų pagimdė reikalavi-
mai vadovaujamiosios Vokiečių
socialistų grupės, kuri tuose su-
sijonimuose mato pavojų pa-
saulio socializmo reikalui. Sta-
bo įsakymas, aš turiu garbės pra-
šyti, kad šitas klausimas būtų
pavestas specialiam svarstymui,
dalyvaujant mūsų štabo repre-
zentantui ir p. Schoenemannui.
Už departamento viršininką —
M. Wadd.

(Pastaba. — Asmens šiamie
dokumente minimi: Scheidema-
nnas, kaizerio valdžią remian-
čiųjų socialistų lyderis. Fier-
stenbergas, sausio mėnesiu buvo
Petrograde, Smolname institu-
te, ir gelbėjo Scheidemannui už-
trinti pėdsakus. Radek, lenkiš-
kas Austrijos žydas, atvykęs
Rusijon iš Šveicarijos kartu su
Leninu. Jis su Trockiui insec-
navo Brest-Litovsko taikos pa-
rodiją. Schoenemann buvo a-
kredituotas Vokiečių represen-
tantas bolševikų užsienio daly-
kų valdyboje. Parvus, tai as-
muo, per kurio rankas eina vo-
kiečių propagandos pinigai; jo
ofisas Kopenhagene; jis esąs ta
spėka, kuri diriguoja Joffe's ži-
ngsnius. Turiu to dokumento
fotografiją.)

ro jūs turite pranešti telegrafu
visoms industrijos įstaigoms,
kad tuojau atplėstų dokumen-
tus su industrinio mobilizavimo
plena is registracijos formo-
mis, apie kuriuos minima grafo
von Waldersee ir Caprivi komi-
sijos cirkuliare birželio 27, 1887.
No. 421. Mobilizacijos Sekci-
ja.

(2 — Didžiųjų vandenų genera-
lio štabo. No. 93).
Cirkuliaras lapkr. 28, 1914.

An Marineagenturen und Flo-
tenverceinen: — Jums įsakoma
mobilizuoti visus naikinimo a-
gentus ir žvalgytus tuose Kanados
ir Amerikos komerciniuose ir
kariuomenių portuose, kame
kraujamos amunicijos ir laivus
cinančius į Rusiją, Franciją ir
Angliją; kame yra tų amuni-
cijų sandėliai ir kame kariuome-
nės skiriami stovėti. Reikia sam-
dyti per trečiuosius žmones, ku-
rie neturi nė jokių ryšių su ofi-
cialiais Vokietijos atstovais, a-
gentus, kurie surengtų eksplo-
zijas ant laivų cinančių į priešų
šalis, darytų trukdymus, pink-
les ir kėblumus laike krovimo,
išsiuntimo ir iškrovimo laivų.
Tame tikslui mes ypatingai re-
komenduojame jūsų domai kro-
vėjų govėdas, tarp kurių yra
daug anarchistų ir pabėgusių
kriminalistų, ir kad jūs susiži-
notumėte su Vokietijos ir neu-
tralių šalių laivynų įstaigomis
laikupo priemonė sekti priešų
šalių agentus, kurie priima ir
siunčia amuniciją. Pinigai rei-
kalingi linkamiems tam darbiui
žmonėms nusamdyti ar papirkti
bus jums paskirti ir išduodami
sulig jūsų reikalavimu.

Didžiųjų vandenų laivyno ge-
neralio štabo Nachrichten (pra-
nešimų) biuras. — Koenig.

Skaitytojų Balsai

(Už išreikštą šiam skrypiu
nuomonės Redakcija neatsako.)

Švieskimės ir švies- kime.

Kuris susipratęs darbininkas
nesirupina šituo obalsiu? To-
kio nerastum. Visiems susipa-
tusiems darbininkams yra bega-
lo svarbu, kad jų atsilikusių
tamsesniųjų brolių kuoveikiau
apsiūviestų, stotų į susipratusių
eiles ir kartu veikty pagerini-
mui savo buvio.

Kovoti už pagerinimą buvio
pavienis darbininkas negali, nes
aišku kaip diena, kad jo kova
nebus pasekminga. Taitai atsie-
kti galima tik per organizaciją:
jūs darbininkai bus tvirčiau su-
siorganizavę, tuo jų kova bus
pasekmingesnė.

Skaitytojų Balsai

(Už išreikštą šiam skrypiu
nuomonės Redakcija neatsako.)

Švieskimės ir švies- kime.

Kuris susipratęs darbininkas
nesirupina šituo obalsiu? To-
kio nerastum. Visiems susipa-
tusiems darbininkams yra bega-
lo svarbu, kad jų atsilikusių
tamsesniųjų brolių kuoveikiau
apsiūviestų, stotų į susipratusių
eiles ir kartu veikty pagerini-
mui savo buvio.

Kovoti už pagerinimą buvio
pavienis darbininkas negali, nes
aišku kaip diena, kad jo kova
nebus pasekminga. Taitai atsie-
kti galima tik per organizaciją:
jūs darbininkai bus tvirčiau su-
siorganizavę, tuo jų kova bus
pasekmingesnė.

Taiigi susipratusių darbinin-
kai eina į minią, rengia prakal-
bas, aiškina žmonėms cinamo-
sios valandos klausimus ir tt.
Taip daro viso pasaulio snsipa-
tusieji darbininkai, taip daro ir
lietuviai.

Bel reikia žinoti, kad prakal-
bomis ir t. v. apšvietos vakarais
nevisus darbininkus galima pa-
siekti. Ten susirenka labai ne-
žymni dalelė ir tai — tik reikar-
čiais. Beto, ir tų pačių kalbė-
tojų mums visuomet stokuoda-
vo, o dabar ypatingai. Tuo tar-
pu reikia pasiekti kiek galima
didesnes minias žmonių. Pa-
siekimui jų, šale prakalbų, drau-
gai veda asmenišką agitaciją —
dirbtuvėse, susirinkimuose ir, a-
behnai, kur tik yra galima. — Tai,
žinoma, duoda gerų pasekmių.
Vis dėlto, yra begalo sunku.
Dirbtuvėje vesti agitaciją yra
pavojinga: gali netekt darbo.
Saeigų negalima turėti kas va-
kara arba net savaitę. Antra
vertus, ir patys mūsų agitato-
riai dažnai pasirodo esą persiti-
nus, nesugebą aiškiai ir įtikinan-
čiai išdėstyti savo tamsesniųjų
darbininkui reikalingumą orga-
nizuoties ir tt. Negalėdami at-
siekti lauktų pasekmių tie „ypa-
tiski agitatoriai“ numoja ranka
ir kaltina žmonių proto buku-
nų, jų nenorą supirasti ir tt.

Mano manymu, jie daro klai-
dą. Kaltas yra ne darbininkų
nenoras susiprasti, bet patys vei-
kimo budai. Negalima norėti,
kad tie darbininkai, kur savo
gyvenime nematė nieko geres-
nio, nieko šviesesnio, įmtų ir
viena diena liktų susipratusiais
— apsiūvię; kad jie įjuktų skel-
biamoms idejoms ir į pirmą pa-
raginimą pradėtų organizuotis
ir kovoti už savo buvį. Tai ne-
galimas daiktas. Sveikas pro-
ta to nedaleidžia. Žmogus, ku-
rio smegenys neveikios, protavi-
mas neaiškus ir vienu akymir-
ksniu jis negali suprasti ir ap-
vertinti naujas idejas. Jeigu į
pirmą pakvietimą toks ir įstotų
organizacijon, tai nauda iš jo
butų maža: organizacijon įsiai-
stojų prisiklausęs garsaus kal-
bėtojo kalbos, o ne įsitikinęs jo
naudingumu. Taiigi kaip greit
įsiai „užsideg“ tuo prakliniu
kredituotas Vokiečių represen-
tantas bolševikų užsienio daly-
kų valdyboje. Parvus, tai as-
muo, per kurio rankas eina vo-
kiečių propagandos pinigai; jo
ofisas Kopenhagene; jis esąs ta
spėka, kuri diriguoja Joffe's ži-
ngsnius. Turiu to dokumento
fotografiją.)

(Pastaba. — Asmens šiamie
dokumente minimi: Scheidema-
nnas, kaizerio valdžią remian-
čiųjų socialistų lyderis. Fier-
stenbergas, sausio mėnesiu buvo
Petrograde, Smolname institu-
te, ir gelbėjo Scheidemannui už-
trinti pėdsakus. Radek, lenkiš-
kas Austrijos žydas, atvykęs
Rusijon iš Šveicarijos kartu su
Leninu. Jis su Trockiui insec-
navo Brest-Litovsko taikos pa-
rodiją. Schoenemann buvo a-
kredituotas Vokiečių represen-
tantas bolševikų užsienio daly-
kų valdyboje. Parvus, tai as-
muo, per kurio rankas eina vo-
kiečių propagandos pinigai; jo
ofisas Kopenhagene; jis esąs ta
spėka, kuri diriguoja Joffe's ži-
ngsnius. Turiu to dokumento
fotografiją.)

Užsienio Dalykų Komisariui:
Sekcija gavo tikrų žinių, kad
dabar valdančias Rusiją socia-
listų partijos vadovai, pp. Fier-
stenbergui ir Radekui tarpinink-
kaujant, koresponduoja su pp.
Scheidemannu ir Parvusiu dėl
išnaikinimo pėdsakų apie savo
partijos veikimo ryšius su im-
perine Vokiečių valdžia.

Mes taip pat žinome, kad šita
reikalavimų pagimdė reikalavi-
mai vadovaujamiosios Vokiečių
socialistų grupės, kuri tuose su-
sijonimuose mato pavojų pa-
saulio socializmo reikalui. Sta-
bo įsakymas, aš turiu garbės pra-
šyti, kad šitas klausimas būtų
pavestas specialiam svarstymui,
dalyvaujant mūsų štabo repre-
zentantui ir p. Schoenemannui.
Už departamento viršininką —
M. Wadd.

(Pastaba. — Asmens šiamie
dokumente minimi: Scheidema-
nnas, kaizerio valdžią remian-
čiųjų socialistų lyderis. Fier-
stenbergas, sausio mėnesiu buvo
Petrograde, Smolname institu-
te, ir gelbėjo Scheidemannui už-
trinti pėdsakus. Radek, lenkiš-
kas Austrijos žydas, atvykęs
Rusijon iš Šveicarijos kartu su
Leninu. Jis su Trockiui insec-
navo Brest-Litovsko taikos pa-
rodiją. Schoenemann buvo a-
kredituotas Vokiečių represen-
tantas bolševikų užsienio daly-
kų valdyboje. Parvus, tai as-
muo, per kurio rankas eina vo-
kiečių propagandos pinigai; jo
ofisas Kopenhagene; jis esąs ta
spėka, kuri diriguoja Joffe's ži-
ngsnius. Turiu to dokumento
fotografiją.)

Užsienio Dalykų Komisariui:
Sekcija gavo tikrų žinių, kad
dabar valdančias Rusiją socia-
listų partijos vadovai, pp. Fier-
stenbergui ir Radekui tarpinink-
kaujant, koresponduoja su pp.
Scheidemannu ir Parvusiu dėl
išnaikinimo pėdsakų apie savo
partijos veikimo ryšius su im-
perine Vokiečių valdžia.

Tai kasgi reikėtų daryti? Ma-
no manymu, čia reikia platesnio
darbo. O tas platesnis darbas
tegalu but — platinimas gerų
darbininkiškų knygų ir laikra-
ščių. Laikraščiai ir knygos len-
gvai atstoja visą eilę kalbėtojų
bei agitatorių. Jie geriau, nuo-
dugniau išaiškina dalyką negu
geras kalbėtojas kalbėdamas ke-
liatą vakarų. Nes laikraštis ir
knyga, tai kasdieniniai darbi-

ninko draugai ir mokytojai. To
padaryti negali joks kalbėtojas,
nes jį žmogus gali išgirst tik
laiks nuo laiko. Ką agitatoriūs
primins syki į mėnesį arba sa-
vaitę, tą laikraštis ir knyga atli-
ks kasdien. Kaip pilnas bu-
ty darbininko protavimas; per-
skaitęs syki kitą jis galų gale
vistiok supras kame dalykas ir
supratęs pradės rimčiau protau-
ti. Vadinas, ko negalėjo atsiekti
kalbėtojas, knyga ir laikraštis
gali.

Todel susipratusių darbinin-
kai turėtų rūpintis, kad jų
plačiau paskleidus minioje tą
vienintėlį geriausių darbininkų
klesos ginklą — laikraščius ir
knygas. Tiesa Amerikos lietu-
viai šituo visuomet rūpinosi.
Tik ačiu tam mūsų socialistinė
spauda pasiekė tokią plačią
lietuvių darbininkų minias. Bet
pastaruoju laiku mūsų veikimas
pradeda krypti negeron pusėn.
Užsikursi frakcinių kivrėjų u-
gnis grasina apimti visą mūsų
veikimą. Liudna ir gaila. Vie-
toj stiprinus mūsų organizaci-
jas ir laikraščius, tuli draugai
stengiasi apsaukti juos darbi-
ninkų klesos priešais, pravar-
doja socialpatriotiškais ir pa-
tarfa darbininkams vely skaityti
t. v. kapitalistų laikraščius!

Draugai, meskime tas negu-
drias tāsynes ir vykinkime obal-
sį: švieskimės ir švieskime!
— M

118 N. La Salle st., Prieš City
Atsišaukite ant 4-to augšlo